

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZOMBAT 1923. április 14.

100. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A gyűlölet ellen

Külföldi lapok arról írják, hogy a nemzetközi szellemi együttműködés szervezeteinek két albizottsága Brüsszelben ülésezett. A bibliografiai albizottság ülésein a gyors és rendszeres tudományos hírszolgálat megszervezéséről tárgyaltak s elhatározták, hogy a bibliografiai munkálatok terén nemzetközi együttműködést létesítenek azon elvek szerint, amelyek a kémia és fizika, valamint a klasszika-filológia terén már meghonosodtak. Az egyetemi albizottság ama egyetemi előadássorozatok megszervezéséről tanácskozott, amelyek az idegen nemzetek fejlődésfokát, jelenlegi problémáit és vitális érdekeit taglalnák. Szóba került a tanácsere is s az egyetemi tanulmányok egyenrangúsítása.

Ime, ez a tisztánlátóknak a gyűlölködés szennyétől menteknek, a gondolat és szabadság prédikátorainak törekvése, akik a haladás élén haladnak s a fölvilágosodás fátylóját hordozzák a szakadékok felett. Az emberi szolidaritás templomának fölépítésén dolgoznak, aminek terveit ma még csak az álom színes krétáival lehet fölrajzolni a remény firmamentumára, de még az alapjait sem lehet lerakni addig, míg le nem csapolják a gyűlölet fertőjét. Az emberi szellem reprezentánsai mindnyájan ennek a hitnek miszterionáriusai és — vértanúi. A gyűlölet adhatott hatalmat, élesíthetett fegyvereket, a gyűlölet befoghatta a járomhoz szokott tömeget a győzelem ligájába, fonhat véres habért politikuskok és hadvezérek homloka köré, de emberi nagyságot nem ad, világosságot nem gyújt fel, szét tud rombolni királyi várakat s be tudja venni a Bastille-t, de egy kunyhót nem tud fölépíteni. Ki tudja duzzasztani medréből a folyót — „oda lett az emberek vetése”, — viharokat tud felkorbácsolni, de egy sajkát nem tud elvezetni a révbe. Tüzet tud okádni, föl tud gyújtani templomokat, föl tud pörkölni városokat, de annyi meleget nem ad, hogy cipőt lehessen sütni mellette. Nincs rombolóbb, nincs destruktívabb erő, mint a gyűlölet. Ez a fejlődés *vis maior*-a. Az ellenállhatatlan erő. A föltartóztathatatlan rombolás. Az elemi csapás.

A gyűlölet uralma ellen lázad most föl az a csoport, mely a legnemesebb nemzetköziséget: a fölvilágosultságnak, a tudománynak nemzetköziséget akarja megvalósítani. A behozatali tilalmak és tiltó vámok világában a tudományos eredmények szabadkereskedelmét, a vámhivatalokkal elcsufított s vámhivatalokkal bené-

pesített világban a gondolat vámentességét követelik s a fölzagatott sinek s szétvagdalt telefondrótok között a nemzetközi érintkezés szabadságát. Amikor a proletárrá lerongyolódott országokból kivándorolni kényszerülnek a kutatók, az egyetemi tanárok elhagyják katedráikat, kihülnek a lombikok s emigrálnak a klaszikus korok képei és szobrai is, — ők nem szénben és aranyban követelnek jóvátételt, hanem könyveknek, a tudomány eredményeinek és eszközeinek — adásában. Ez az igazi jóvátétel, mely nem

azokat a hideglelős reménykedéseket akarja kielégíteni, amelyeket a győzelem nem váltott be, nem a győzelem koldus prédájának, hanem az egyetemes emberiségnek sebeit akarja gyógyítani. Kolera és kiütéses tifusz ellen tud védekezni az emberiség, de a gyűlölet epidémiája ellen nem. Lakásokat és ágyneveteket tudnak dezinficiálni, de nem tudják sterilizálni a gondolatot. Testünk bajait távol tudjuk tartani magunktól, de a lélek nyavalyája dusan tenyészik ki mindenütt. Pedig a gyűlölet többet rombolt

mint minden epidémia összevéve. Ha testünk szenved, már orvoshoz fordulunk, nem kuruzslóhoz. S az emberiség nagy betegségét mégis babonával akarjuk gyógyítani. Varázs szavakban, ráolvasásokban s tenyérből jóslásokban hiszünk. S engedjük, hogy a jövődömdő, jövőbelátó tudomány világossága kihunyjon. Tudjuk, hogy a vakok az éjszaka csöndjében jobban tudnak eligazodni, mint nappal. Az emberiség úgy védekezik vakasága ellen, hogy lecsavarja a tudomány lámpásait. (d.)

Létrejött a megegyezés a blokk és a radikálisok között

A radikális-párt kiküldöttei befejezték zagrebi tárgyalásaikat — Radicsék támogatják a kormányt, de nem vállalnak tárcát — A horvát egységpartot küldik a kabinetbe

Radics István nyilatkozott a megegyezésről a Bácsmegyei Naplónak A megegyezés alapja: az alkotmányrevízió

A belpolitikai válság a radikális párt kiküldötteinek zagrebi tárgyalásaival pénteken végre megoldást nyert és ez a megoldás fontos változást jelent az SHS. királyság egész jövődö politikájában. A kormány és a Radics-párt között létrejött a megegyezés és bár az első jelentések még szűkszavúak és nem adnak teljesen tiszta képet a helyzet kialakulásáról, mégis megállapítható már annyi, hogy a megegyezés alapfeltétele az alkotmányrevízió, amit a radikális párt szombati ülésének kell szankcionálni.

Gyuristics és Janyics, a radikális párt zagrebi kiküldöttei pénteken folytatták és be is fejezték tárgyalásaikat a Radics-párt megbízottjaival és a föderációs blokk vezéreivel. A részletes megállapodásokról még az éjszakai órákig nem érkezett hír Zagrebből, azonban a kormánykörökből kiszivárgott hírek szerint

a radikálispart és Radicsék között létrejött a megegyezés.

A megegyezésnek a híre beogradi politikai körökben kedvező fogadtatásra talált. Nemcsak a radikális párt, amelynek egy része eleinte szintén idegenkedéssel nézte az alkotmányrevíziós tárgyalásokat, van megelégedve a megegyezéssel, hanem az ellenzéki pártok egy részében is teljes megelégedést kelt a megegyezés, különösen a szociális alapon álló pártokban, amelyek azt remélik, hogy ha a faji kérdést kikapcsolják a politikából, ugy elöterbe kerülnek ismét a gazdasági és szociális kérdések és így ismét nagyobb szerepet biztosíthatnak maguknak azok a pártok, amelyek nem csupán nemzeti, hanem

szociális és gazdasági alapon állanak.

A megegyezés feltételei

A Zagrebből ezideig érkezett jelentések szerint a radikális párt és Radics megbízottai abban egyeztek meg, hogy

külön írásbeli megegyezésbe foglalják az alkotmánynak azokat a pontjait, amelyeket revízió alá vesznek.

Amíg a revízió megtörténik, a parlament a vidovani alkotmány alapján működik. Ez azonban csak ideiglenes állapot lesz, amelynek ideje alatt az ország adminisztratív beosztását végzik el és különös tekintettel lesznek arra, hogy a tisztviselők működése kifogástalan legyen.

A megegyezés szerint

Radics híveivel támogatni fogja a kormányt, azonban nem vesz részt a kabinetben, hanem oda a Zajednica (horvát egységpart) híveit küldi

A zagrebi jelentések szerint a pénteki tárgyalások folyamán a klerikális párt vezére Korosec dr. teljes autoritását latba vetette, hogy ez a megegyezés létrejöhön míg a muzulmánokat állítólag nem is vették figyelembe a tárgyalásokon.

A szombati radikális gyűlés dönt a megegyezés ügyében

Markovics Lázár dr. igazságügy-miniszter pénteken délelőtt ismét informálta a sajtó képviselőit a zagrebi tárgyalásokról. Elmondotta az igazságügy-miniszter, hogy Gyuristics és Janyics kiküldöttek találkoztak a Radics párt képviselőivel és foglalkoztak mindazokkal a kérdésekkel, amelyek miatt Radics megbízottai Beogradba

jöttek. A tárgyalásokat — mondotta Markovics miniszter — pénteken befejezték és a kiküldöttek pénteken este visszautaznak Beogradba és a radikálispart szombati gyűlésén jelentést tesznek zagrebi tárgyalásaik eredményéről. Egyébként az igazságügy-miniszter szerint a pénteken délelőtt megtartott minisztertanácson nem sokat foglalkoztak a zagrebi tárgyalásokkal, hanem inkább reszort ügyeket tárgyaltak. A radikális klub szombati ülésén fogják a párt kiküldöttei a Radics párt konkrét követeléseit előterjeszteni és a klub a helyzet teljes mérlegelése után fog állásfoglalásáról határozni. Szóba került a kormány lemondásának az állítólagos terve is, amelyről Markovics igazságügy-miniszter kijelentette, hogy nincs tudomása ilyen tervről, azonban az erre vonatkozó döntés teljesen Pasics kezében van.

A demokraták reménykednek, hogy rövidéletű lesz a zagrebi megegyezés

A demokratapártot szemelláthatólag lesújtotta a zagrebi megegyezés híre. A demokraták ugyanis egészen az utolsó pillanatig arra számítottak, hogy a kormánynak Radicsékkal folytatott tárgyalásai megfognak hiúsulni és a radikálispart kénytelen lesz ráfanyalodni a velük való újabb koalícióra. A zagrebi megegyezés ilyen körülmények között keserű csalódás a demokraták számára.

Munkatársunk a nap folyamán beszélgetést folytatott a demokratapárt több vezető tagjával, akik rendkívül óvatosan nyilatkoztak a politikai fordulatról, de kifejezést adtak annak a nézetüknek, hogy Pasics és Radics megegyezése teljes lehetetlenség, amely csak rövid életű lehet

és előbb-utóbb sor kerül majd a radikálisoknak a demokratákkal való koalíciójára, amely új választásokat írta ki az alkotmány védelmének elve alapján. Ezeket a demokráta reménykedéseket az események azonban semmiképpen sem igazolják.

A demokráta lapok *gunyos hangon* írják a *zagrebi megegyezésről* és főképpen a tárgyalások folytatására kiküldött egyik radikális képviselőnek, Gyuricsnak, állítólagos nyilatkozatát emelik ki, amely szerint igaz, hogy a radikálisokat a *vidovdani* alkotmány alapján választották meg, de attól *politikai opportunusból* esetleg el lehet térni. Ezt a nyilatkozatot a demokráta lapok *radikális cinizmusnak* bélyegzik.

kális cinizmusnak bélyegzik.

A demokráta sajtó egyébként olyan híreket igyekszik kolportálni, amelyek alkalmasak a föderációs blokk egységének megbontására. Egyik demokráta sajtóorgánium szerint például Radics a legközelebbi választásokon le akarja törni a szlovéniai és boszniai klerikális és muzulmán pártokat, és saját embereit akarja behozni az ottani kerületekben is. Ezzel a hírszettel szemben egy szarajevói jelentés megállapítja, hogy Radics és Spahó *írásbeli megegyezést kötöttek*, amely szerint a legközelebbi választásokon közös listával vesznek részt. A megegyezéshez már Spahó pártja is hozzájárult.

Radics István nyilatkozata

A »Bácsme gyei Napló« szerkesztőse a megegyezés hírének vétele után pénteken éjszaka telefonon beszélgetést folytatott Radics István-nal, aki a lefolyt tárgyalásokról a következőket mondotta kérdéseinkre:

— A megegyezés után önök az elsők, akiknek a számára nyilatkozatot adok. Részletes nyilatkozatot ne várjanak tőlem, mert ma még messzemenő és részletes felvilágosításokat közölni nagyon korai lenne.

A radikális párt delegátusai elutaztak. A konferencia két napig tartott és annak eredményéről a következő kommunikét adjuk ki:

A horvát és szlovén nemzet reprezentánsai és a radikális párt delegátusai megegyeztek egymással. A megegyezés feltételei a következők:

1. Kölsönösen elismerik azt az elvet, hogy az ország nemzetei között a jóviszonyt csak megértéssel és sohasem erőszakkal érhetjük el.
2. A kormányzatot meg kell változtatni az emberiség, az alkotmányosság és törvényesség alapján.
3. Meg kell változtatni a közigazgatást és azt át kell alakítani, az önkormányzat értelmében.

Az alapvető elvek megállapítása után a tárgyaló felek specializáltak az egyes pontokat, megállapították a részleteket, amikre vonatkozólag április 16-án konkrét formában megkezdődnek a tárgyalások.

— Mi az általános véleménye Elnök Urnak a megegyezésről? — kérdeztük.

— Maga a megegyezés egyelőre csak az alapvető elveket állapítja meg, amelyek módot nyújtanak a további részletes tárgyalásokra. A végleges megegyezés csak akkor jöhet létre, ha a radikális párt többsége nemcsak szavakkal és a megállapodással, hanem tetteivel is bebizonyítja, hogy hajlandó az alkotmány megváltoztatására és valóban meg akarja javítani a közigazgatást. Ha ez megtörténik, akkor tovább fogjuk folytatni a megkezdett tárgyalásokat és valóban lehozzuk a megegyezést.

— Belép-e a blokk a megegyezés értelmében a kormányba?

— Erről a tárgyalások során nem volt szó és még korai lenne erről beszélni, egyáltalán nem sürgős ez nekünk. Annál is inkább várhatunk a kormányba való belépéssel, mert a mai előzetes alapmegállapodások után is ellenzékben maradunk és ellenzéki párt leszünk mindaddig, a míg a végleges és részletes megegyezés a kormányval minden kérdésben létre nem jön.

A velünk tárgyaló szakpolitiku-

sok személye sem volt még alkalmas arra, hogy a kormányba való belépés nagyjelentőségű kérdésében velük döntő megállapodást létesítsünk. Ez sokkal súlyosabb államjogi ügy, amelyről az államférfiak hivatottak dönteni.

— Részt vesz-e a parlament megnyitásán — kérdeztük Radics-tól.

— Nem tudom, még nem határoztam. Lehet, különben sem fontos. A megállapodásokra nézve közömbös, hogy a megnyitó ülésen résztveszek-e. Még erre nézve lesznek tárgyalásaink. Majd meglátjuk.

A magyarság és a megegyezés

— Van-e valami mondani valója képviselő urnak a megállapodás után a magyar nemzeti kisebbségek számára? — kérdeztük Radics-tól.

— Természetes, — felelte Radics — hogy a tárgyalások folyamán szóba került a nemzeti kisebbségek kérdése is. A mai tárgyalásokon azonban egyelőre csak a legszűkebb elaprólékokat állapítottuk meg, amelyek módot adnak a további tárgyalásokra és a megegyezésre. Elvben elhatároztuk azonban, hogy

valamennyi nemzetiség kívánságait figyelembe vesszük és ez vonatkozik valamennyi ország-részre, úgy Bosznia-Hercegovinára, mint Macedóniára és Albániára és természetesen a Vajdaságra és az ott élő magyarokra és németekre is.

— A nemzeti kisebbségek kérdését — folytatta Radics — még nem tárgyaltuk részletesen, azonban

köszönöm az önök figyelmeztetését, amellyel a magyar kisebbségekre irányították a figyelmet.

és biztosíthatom önöket, hogy erről a kérdéssel nem feledkezem meg és a részletes tárgyalások során a magyar kisebbségre fokozott figyelmet fogok fordítani s remélem, nem hiába.

Raics Balázs szerepe a zagrebi tárgyalásokon

— Hogyan hat ki elnök ur véleménye szerint a megegyezés a bunyevác-sokac-párt állásfoglalására, kérdeztük.

— A zagrebi tárgyalásokon — felelte Radics — jelen volt mindvégig Raics Balázs, a bunyevác-sokac-párt szubotica-i képviselője is. Ki kell jelentenem, hogy a tárgyalások során Raics képviselő a legkiválóbb szolgálatokat tette és az ő előterjesztése lényegesen előmozdította az ügyet.

Raics Balázs ismertette a vajdasági helyzetet, az ottani köz-

igazgatási visszaéléseket és szóváltette mindazokat a panaszokat, amelyek nemcsak a bunyevácok, hanem a nemzeti kisebbségek részéről is felmerültek.

Raics képviselő nagy hozzáértéssel referált a vajdasági kormányzati rendszerről és a törvénytelenségekről és hangsúlyozom, hogy sokat köszönhetünk neki azért, hogy a megegyezés létrejött. A Vajdasággal ugyan külön részletesen nem foglalkoztunk, azonban elvi álláspontul elfogadjuk, hogy

mindazok a közigazgatási és az alkotmányban való változások, amelyek Horvát-Szlavonországra vonatkoznak, vonatkoznai fognak az ország többi tartományaira, így a Vajdaságra is.

Ezzel véget ért a beszélgetés. Radics István a legszívélyesebb szavakkal köszönt el.

A szkupstina megnyitása előtt

Három nappal a parlament megnyitása előtt egymásután gyüle-

keznek Beogradban az ujonnan megválasztott képviselők. Valamennyi klub kezd megélni és mindenütt nemhivatalos jellegű tárgyalások folynak a politikai helyzetről.

A radikális klub szombaton tartja ülését, melynek határozatai döntő jelentőségűek lesznek a további események kifejlődésére és így az ülés iránt igen nagy az érdeklődés. Azt remélik, hogy az ülésen a klub valamennyi képviselő-tagja megjelenik. Tekintettel a radikális párt fegyvermeztességére, nem valószínű, hogy a tanácskozás során lényeges nézeteltérések nem fognak fölmerülni.

Ugyancsak szombaton tartja ülését a földművespárt is, míg a demokráta vasárnap üléseznek.

A demokráta klubban pénteken délelőtt megjelent Davidovics Ljuba is, aki a klub új képviselő tagjait informálta a politikai helyzetről.

A szubotica-i közgyűlés

Május elsején indul meg Szubotica város napilapja

A pénteki rendkívüli városi közgyűlés legérdekesebb pontja a városi tanácsnak egy szláv napilap indítására vonatkozó javaslata volt. A javaslatot heves vita előzte meg már a közgyűlés előtt is és ezért a kiszélesített tanács tagjainak az érdeklődése a tárgysorozatnak erre a pontjára összpontosult.

A tanácsi javaslatot dr. Orsics Lázár városi főjegyző terjesztette elő és hangsúlyozta, hogy a város kiadásában megjelenő napilapnak nem lesz politikai iránya. Az a cél, hogy Subotica-n végre teremtsenek egy szláv napilapot, amelyben a hatóság közvetlen érintkezést találna a lakossággal. A lap a város hírdetményein és a rendeleteken kívül közölné politikai híreket is, de minden állásfoglalás nélkül. A fontosabb közlemények pedig magyar nyelven is megjelenének. Kijelentette még a főjegyző, hogy a városi takarékpénztár vásárolt egy nyomdát, amely a lapot ugyszólván ingyen fogja előállítani és így csak az adminisztrációs költségek hárulnak a városra. A lapot hivatásos újságírók fogják szerkeszteni és a polgármester csak irányítani fogja a szerkesztést. Végül újból hangsúlyozta dr. Orsics főjegyző, hogy a tanács tudatában van annak, hogy a város hivatalos lapja nem állhat egyetlen politikai pártnak semaszolgálatában.

A javaslathoz először dr. Petrovics János, a demokratapárt elnöke szólt hozzá. Szerencsétlennek tartja a lapalapításra vonatkozó eszmét és ellenzi annak megvalósítását. Attól tart, hogy a lap a városra olyan anyagi megterhelést jelent, amelyre egyáltalán nincs szükség és ami semmiképpen sem indokolható. Elvárta volna különben is a tanácstól, hogy egy minden részletre kiterjedő tervet terjeszt a közgyűlés elé és előbb szakemberekkel számíttatta volna ki, hogy mennyibe kerül a lap előállítása, mert a városi tanács nem ért ezekhez a szakkérdésekhez. A közgyűlés nem látja tisztán mit jelent ez a lapalapítás, de bizonyos, hogy az nagy deficittel fog járni. Mikor középületek összedőléssel fenyegetnek — folytatta dr. Petrovics —, amikor Györgyin-pusztán a Sorics-soron egy iskola már ugyszólván össze is omlott, amikor a példátlanul rossz utak megjavítására nincsen pénz akkor nem szabad a város pénzét ilyen célokra poeszékolni. Tud különben arról is, hogy a

város privát oldalról kapott ajánlatot egy szláv napilap alakítására, amely vállalkozás nem járt volna a városra olyan nagy anyagi megterheléssel és nem vetett volna fel annyi kényes kérdést sem. Kéri, hogy vegyék le a javaslatot a napirendről.

A felszólalásra Pletikoszits András dr. főispán válaszolt. Kijelentette, hogy a lap nem jelent olyan anyagi megterhelést a városra, mint azt egyesek fel szeretnék tüntetni és megnyugtató mindenkit, hogy a lap nem fog politikai érdekeket szolgálni. A lapalapításra vonatkozó magánajánlatot azért nem vette a városi tanács figyelembe, mert a városnak kellett volna a tőke nagyrészt adni, amellet azonban még csak beleszólása se lett volna a tanácsnak a lap irányításába. Kéri a javaslat elfogadását.

Katinka István a javaslat ellen szólt fel és hangoztatja, hogy a városnak sokkal fontosabb teendői vannak, mint lapot kiadni. Inkább csatornázák a várost, sem mint hogy egy olyan lapot adjanak ki, amely üzletnek is rossz lesz, mert senki se fogja olvasni.

Nedeljkovics Milos tanár a javaslatot védelmébe veszi. Megvallja, hogy eleinte ő sem értette tisztán a tanács javaslatát, de a főispán kijelentései után szükségesnek tartja annak megszavazását, mert a szláv napilapnak Subotica-n való megvalósítása másképpen lehetetlen.

Ezután Pletikoszits főispán szavazást rendelt el, amelynek eredményeképpen a közgyűlés megszavazta a napilap létesítésére vonatkozó javaslatot.

A közgyűlés határozata után a városi tanács elvégzi a szükséges előkészületeket a lap mielőbbi megindítására. A szerződötendő újságírókkal megindulnak a tárgyalások és a lap szerkesztőjének személyét ki- szemelték már. A városi napilapjának az eddigi tervek szerint »Subotica-i Vesznik« (Subotica-i Hírlap) lesz a címe és ha minden előkészület addig megtörténik, úgy május elsején már meg is jelenne az új lap első száma. Egyelőre csak a lap előállítása okoz még gondot, mert a városi takarékpénztár által megvett nyomda berendezése nem alkalmas napilap előállítására és így amíg ezt anyomdátkinem bővítik, valószínűleg máshol kell majd a lapot előállítani.

Nagyatádi tiltakozik

a „paraszt“ elnevezés ellen

A magyar nemzetgyűlés ülése

A magyar nemzetgyűlés pénteki ülésén sokorópátkai Szabó István a gazdasági munkabérek szabályozásáról beszélt. Tiltakozott az ellen, hogy a mezőgazdasági munkásoknak megadják a szabad szervezkedési jogot. Várnai Dániel szociáldemokrata képviselő rámutatott arra, hogy sokorópátkai Szabó István, mint kiskisgazda a nagybirtokosok érdekeit képviseli és kijelentette, hogy különösnek tartja a kiskisgazdák politikáját, amely a nagybirtok védelmében merül ki. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter — amikor Várnai egy ízben parasztpárt-nak nevezte a kiskisgazdacsoporthoz — ingerülten föluggott helyéről és magából kikelve kiáltotta feléje:

— Nem vagyok paraszt, hanem kiskisgazda! Kiskisgazdapárti, nem parasztpárti!

A nemzetgyűlés baloldala nagy lármával fogadta, hogy nagyatádi Szabó megtagadta származását; a láрма csak akkor ült el, amikor a nemzetgyűlés elnöke az ülés fölfüggesztésével fenyegetőzött.

Orosz csapatösszevonás a besszarábiai határon

A beogradí Tribuna bécsi forrásból eredő híre szerint az orosz szovjet nagy csapatösszevonásokat folytat az egész román határ mentén. Az orosz katonai készülődések arra mutatnak, hogy a vörös hadsereg betörésre készül Besszarábiába abban a pillanatban, mihelyt ott kitor a lázadás. Mária román királyné prágai utazását is összefüggésbe hozzák a szoviethadsereg koncentrációjával és a Besszarábiában várható lázadással.

Beogradí politikai körökben azt hiszik, hogy a Tribuna hírének nincs komoly alapja, azt eddig még tisztán nem látható célzattal terjeszti a miniszterelnök organuma.

Az adókiutatók ügye a városi közgyűlés előtt

Pletikoszits főispán nyilatkozata

A suboticaí adókiutatók ügye, amely a közvéleményt már napok óta izgatja, a pénteki rendkívüli közgyűlést is foglalkoztatta. Napirend előtt Nedeljkovics Milos tanár, a radikális klub elnöke interpellációt intézett a főispánhoz, akihez azt a kérdést intézte, hogy tett-e lépést a lakosság érdekeinek megvédésére. Hangsúlyozta, hogy az igazságtalan adóelőírányzat általános elégedetlenséget kelt és annak a véleményének adott kifejezést, hogy egységes áldástoglatás céljából egy minden pártot és egyesületet képviselő értekezlet összehívása volna szükséges.

Pletikoszits András dr. főispán nyomban válaszolt az interpellációra és az, amit válaszában mondott, nagyjában megegyezik a „Bácsme gyei Napló“ munkatársának már korábban adott nyilatkozatával. Hangsúlyozta a főispán, hogy részéről annyiban történt csak gondoskodás, hogy minden körből a viszonyokkal teljesen ismerős egyéneket ajánlott kinevezésre az adókiutató bizottságokba. A kinevezés megtörténte után ezek a bizottságok meg fognak hallgatni minden adózót, akinek panaszja lesz és reméli, hogy a kincstár képviselője méltányos összegben

forja az adókat javaslatba hozni.

Ma azonban ez nem sikerülne, úgy a bizottságok bármikor félbeszakítják működésüket és csak akkor lenne helye annak, hogy nagyobb küldöttség menjen a pénzügyminisz-

ter elé. Addig nem látja sulyosnak a helyzetet, annál kevésbé mert más városokban is leszállították az előirányzott adók összegét.

A közgyűlés a főispán választását tudomásul vette.

Kommunista szervezetet lepleztek le Sarajevóban

Szarajevói jelentés szerint az ottani rendőrség csütörtökön egy titkos kommunista szervezetnek jutott nyomára. A pénzügyi tisztviselők egy dohánytözsdében vizsgálatot tartva, két nagyobb csomagot találtak, amelyben kommunista könyvek és röpiratok voltak, melyek Bécsből érkeztek. A leletről azonnal értesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy a csomagok a tartományi főnökség egyik tisztviselőjének címére érkeztek. A tisztviselő

állandó összeköttetésben állott a tözsdé tulajdonosnőjével és ennek vallomása szerint a csomag csak véletlenül maradt a tözsdében. A könyvek között egy levelet találtak, amely szerint a röpiratokat Perics ismert sarajevói kommunista pártvezérnek kellett volna átadni.

A nyomozás megindult annak kiderítése végett, hogy a röpiratokat kik között akarták terjeszteni és kik állnak a veszedelmes agitációval kapcsolatban.

Felbujtással vádolják

a meggyilkolt zombori ügyvéd anyósát

Letartóztatták Bechtold Jakabné — Az anyós bujtotta fel férjét a gyilkosságra — Schweissgut dr. félt a merénylet től Eltemették a zombori tragédia áldozatait

A zombori véres családi dráma izgalmai lázban tartják az egész várost és az egész Bácskát is, ahol a drámában szereplő mindkét család, különösen azonban Schweissgut dr.-t nagyon jól ismerték. A megrendítő esemény ügye azonban a két áldozat halálával nem zárult le és pénteken újabb szenzációja van a tragédiának:

a vizsgálóbíró elrendelte a meggyilkolt ügyvéd anyósának Bechtold Jakabnének letartóztatását,

akit azzal gyanúsítanak, hogy ő bujtotta fel férjét vejeinek elpusztítására.

A fenyegető levél

Dr. Skrabalo vizsgálóbíró csütörtökön egész nap és pénteken délelőtt folytatta a véres esemény szemtanúinak, továbbá dr. Schweissgut irodai alkalmazottainak kihallgatását, hogy a dráma részleteit, főképpen azonban az előzményeket megállapíthassa. A vallomásokból az a gyanu erősödött meg, hogy Bechtold a feleségének biztatására ölte meg vejét, mert Bechtoldné nem tudott belenyugodni földjeik eladásába és gyűlölte vejét a rossz üzletek miatt. Ezt a gyanút megerősítette egy levél is, amelyet Bechtoldné veje szüleinek egy hónappal ezelőtt Veprováca ir. A levélben indulatos hangon közli az asszony Schweissgut szüleivel, hogy tiük vagyontokból ki akarja forgatni és teljesen tönkreteszti őket. A levél azzal végződik, hogy ha Schweissgut ezt tovább folytatja, akkor el fojzák pusztítani

(wir werden ihn vernichten.) Ezt a levelet Schweissgut dr. szülei be küldték tiüknek, aki azt megmutatta alkalmazottainak. Panaszkodott nekik anyósa fenyegetései és türehtelen magatartása miatt és kijelentette, hogy rossz sejtelmek vannak. Figyelmeztette alkalmazottait, hogy ha valami baja történik, úgy ennek anyósa lesz az oka,

aki őt halálosan gyűlöli. A levelet egy kék borítékban állandóan magánál hordta. A vizsgálóbíró a levelet bünyjeként le akarta foglalni, azonban

a levél eltűnt az ügyvéd tárcájából.

Azt hiszik, hogy a sulyosan terhelt írást Bechtoldné a gyilkosság után megsemmisítette. Kizártnak látszik ugyanis, hogy Schweissgut semmisítette meg, mert az ügyvéd különösen nagy fontosságot tulajdonított

anyósa fenyegetésének és a levelet balsejtelmében, mint terhelt bizonyítékot vigyázva őrizte.

»Van még golyó a te számodra«

Szerdán, a gyilkosságot megelőző estén az egész család lement dr. Schweissgut földszinti irodájába, hogy a földek eladásáról tárgyaljanak, amely ügyben Berchtoldnak csütörtökön reggel el kellett volna viedkre utaznia. A tárgyalások alkalmával, — amelyek az egész irodai személyzet hallatára folytak le, — Bechtoldné görcsös szívóssággal ellenozta a földek eladását, míg dr. Schweissgut azt igyekezett bizonyítani, hogy ily módon, kellő tőkével, még meg lehet menteni a boszniai faüzletet és az eddigi veszteségeket is pótolni lehet. A vita nagyon heves és indulatos volt, amely alkalmával Bechtoldné több ízben megfenyegette vejét és ismételtén indulatosan kiáltotta

Van még golyó a te számodra!

A vita során végül mégis az ügyvéd álláspontja győzött és Bechtold Jakab beleegyezett a földek eladásába.

A tulságosan izgalmas tárgyalások után dr. Schweissgut eltávozott és átmulatott éjszaka után reggel öt órakor tért haza.

A végzetes reggel

A felbujtás gyanúját a reggeli események is megerősítik. Schweissgutné előadása szerint ugyanis férjével ennek hazatérése után szóváltása támadt amiatt, mert apja nem utazott el a földeladás ügyében és ezért az ittas dr. Schweissgut szemrehányásokat tett neki. A zaira Bechtold bejött szobájukba és teljesen nyugodt hangon csitította őket, mire el is csendesedtek. Viselkedéséből egyáltalán nem lehetett sejteni végzetes szándékát. Eppen ezért érthetetlen, hogy két óra múlva, hét órakor elkövette a gyilkosságot, amiből arra következtetnek, hogy

ez idő alatt beszélt rá Bechtoldné férjét arra, hogy vejét elpusztítsa.

A gyanuokok halmaza alapján pénteken délelőtt a vizsgálóbíró elrendelte Bechtold Jakabné letartóztatását, ami meg is történt és az asszonyt azonnal beszállították az ügyészség fogházába.

Felboncolták dr. Schweissgut holttestét

Dr. Schweissgut halála után a bíróság elrendelte a szerencsétlen ál-

dozat holttestének felboncolását, amely pénteken délelőtt történt meg a sombri temető halottasházában. A boncolás megállapította, hogy a golyók megsértették a koponyában az agyvelőt és a koponyacsontban akadtak meg. Mindkét lövés letélenül halálos volt.

Bechtold holttestének felboncolását a hatóság mellőzte.

Kettős temetés

Az áldozatok temetése pénteken délután 5 órakor egyszerre ment végbe a Bajai-ut 12. szám alatti halottasházból, a dráma színhelyéről. Már négy órakor valóságos népvándorlás indult meg a gyászház felé. Egész Sombor lakossága, amely lázas izgalomban tart a dráma, férfiak és nők tarka tömege tart a Bajai-ut felé, hogy a temetésen részt vegyenek. Utközben mindenütt Schweissgut tragédiájáról beszélnek és a legújabb fordulatról; Bechtoldné letartóztatásáról.

A gyászszertartás pontban öt órakor veszi kezdetét. Bechtold fölé a cservenkai luteránus lelkész mond imát, Schweissgutot pedig a római katolikus szertartások szerint temetik.

Az ima alatt mély csend üli meg az udvart, a tömeg figyelme Bechtoldnéra és leányára irányult, akik egyszerre váltak özvegyé.

Schweissgutné felkötött karra, sápadtan, üres tekintettel néz maga elé, — de még halványabb anyja, akit a temetés idejére feltételesan szabadonbocsátottak. Közeliében két rendőr tartózkodik, akik az asszonyt őrzik. Az asszonyokon, különösen Schweissgutnéen, inkább apátia, mint megtörttség látszik. Csupán mögöttük sir két öreg ember: dr. Schweissgut szülei.

Azután megindul a temetési menet, a nagy tömeg messzi uton kíséri a halottas kocsikat. A Bajai-ut 12. számú házban pedig színes macskával játszik dr. Schweissgut hároméves kislánya és időnként öntudatlan gügyögéssel meséli a látogatóknak:

— Bácsi, a papát agyonlőtte az ópapa...

Két millió dinár

a suboticaí városi tisztviselők segélyezésére

A városi tisztviselők fizetésének rendezését eddig az a körülmény akadályozta meg, hogy a városnak nem volt joga az állami tisztviselők járulékainál magasabb fizetést kiutalni alkalmazottainak. Ezért a városi tanács most úgy segített a helyzetben, hogy a közgyűléstől két millió dinár hiteli megszavazását kérte a tisztviselők természetbeni ellátására.

A javaslatot a pénteki rendkívüli közgyűlés elé Nedeljkovics Milutin pénzügyi tanácsos terjesztette, akinek indoklása után a kiszélesített tanács egyhangulag megszavazta a javaslatot és egyben utasította a városi tanácsot, hogy keressen fedezetet a két millió hitelre és terjesztesse azt a legközelebbi közgyűlés elé. Dimitrijevic Bózsó nyugalmazott városi tanácsos még indítványozta, hogy a javaslatot terjesztesse ki a nyugdíjas városi tisztviselőkre is, azonban a közgyűlés a tanács eredeti javaslatát változatlanul fogadta el. Megszavazta még a közgyűlés a tanács javaslatát négy irodaiöttszti állás szervezésére is.

A közgyűlés határozata értelmében a városi tanács még az idei költségvetésbe felveszi a két millió dináros tételt, amely tehát a budget újabb megterhelését jelenti. Ezután most már sor kerül majd a megváltozott költségvetés tanácsai letárgyalására is és a májusi közgyűlés már letárgyalhatja majd az 1923. évi városi költségvetést is.

PUCERÁJ

Kabaréazosztályharchoz

A hosszuszakállu Marx bácsi, aki összeráncolt ősz szemöldökökkel, szigorúan szokott letekinteni berámázott arcképeiről, melyek minden művelt szakszervezet tanácskozási asztala fölött helyet keil, hogy foglaljanak a falon, a hosszuszakállu Marx bácsi nem a legnagyobb gondossággal és meglehetősen lézagosan írta meg sokat emlegetett műveit. Hogy mennyire teljesen figyelmen kívül hagyta a modern kor követelményeit, arról ma délelőtti győződtem meg, amikor futtában elolvastam »A Tőke« című kisebb munkáját, amelyet a marxisták bibliájuknak tekintenek, hogy utasítást keressek arra, milyen műsört kell összeállítani a sztrájkbizottságoknak, ha kabarét rendeznek a védelmi alap javára? Akár hiszik, akár nem, az öreg Marx, aki pedig igazán pedáns és mindenre ügyelő német tudós hírében állt a maga idejében, teljesen megfélekedezett erről az eshetőségről és egy szó nem sok, de annyi utbaigazítást sem ad könyvében a sztrájkbizottságoknak erről a fontos feladatáról. Holnap, biztonság kedvéért, megegyszer elolvastam majd egybegyűjtött munkáit, de megvalómatást nem találok majd bennük, hogyan kell *osztályharc-kabarét* rendezni. Ilyen körülmények között valóban nagy merészség a *subotica* Ferrum-gyár sztrájkban álló munkásságától, — amelyet a gyárvezetőség, válaszul a munkabeszűntetésre, ki is zárt a munkából. — hogy *kabarét* rendez a sztrájk-kassza felnevelésére. Mert, bár alapjában véve nagyon helyes a munkás és munkáltató közötti bérharcot, amely ilyen kiélesedett állapotban ugyanis eléggé barátságtalan és komor valami táncal, énekel és humoros szavakalokkal egybekötni, azonban a műsor összeállítása mégis kényes kérdés kissé. Érvégre ilyen *sztrájk-kabarének* különböznie kell attól a

kabarétól, amelyet, mondjuk, a Salome-barban mutat be a társulat; az osztályharcban címzett kabarének nem lehet feladata pusztán a mulattatás, a szeszfogyasztás emelésének elősegítése vagy az érzelmes kellemes csiklandozása, hanem a nemes értelemben vett szatira fegyverével is küzdeniök kell a közreműködőknek az ügyért. Hogy a műsor-összeállítás gondját, ha csak kis részben is, levegyem a rendezőbizottság válláról, szívesen rendelkezésre bocsátom, díjtalanul a következő mulattató és egyben szatirikus ötletemet: olvassák föl a műsor első száma gyanánt azt a *gerinces, bátorhangú* és hogy úgy mondjam *mokány meghívót, amelyet a sztrájkbizottság a gyár vezérigazgatóságához intézett* és amely szószerinti szövegében így hangzik:

Meghívó.

A Ferrum D. D. stb., stb. védelmi harcban lévő munkássága a mozgalom segély-alapjának javára f. év Április hó 15-én d. u. 3 órai kezdettel a Munkás-Otthonban KABARÉ DÉLUTÁNT rendez. Melyre a Nagys. Vezérigazgató urat és a Nagys. Igazgatósá-

got, valamint a Tek. Tisztviselői kart, ezennel *tisztelettel meghívja a mozgalomban lévő munkásság.* Olvashatatlan aláírás.

Pecsét helye.

Ez a kis daruszörű meghívó, amelyben *alaposan odamondogat* a mozgalomban lévő munkásság a gyárvezetőségnek, biztosan nagy sikert ér majd el, ha valami iótorku, ügyes bizalmiférfi felolvassa. Talán még maga a Nagys. Vezérigazgató ur is tapsolni fog hallatára. Sztrájkbizottságok nem szoktak éppen finom hangon levelezni a munkáltatóval, de ilyen goromba levél mindamellel példátlan a munkásmozgalom történetében, éppen ezért egész biztosan nagyon tetszik majd a kabarén egybegyűlő elkeseredéstől fűtött sztrájkolóknak. Helyes is, az igazgatóságot, amely nem hajlandó a munkások kérését teljesíteni, nem kell kimélni meg kell *táncoltatni alaposan a nagys. igazgatókat* — a kabaré után rendezendő táncmulatságon, Hadd legyenek kissé ők is mozgalomban.

Igy lesz aztán legalább az osztályharc-kabaréból *kabaré-osztályharc!* (d. t.)

Német rendőrök sortüzet adtak a duisburgi munkanélküli tüntetőkre Francia jelentés szerint négy munkás meghalt

Berlinből jelentik: Párisból pénteken reggel telefonon jött a hír, hogy a düsseldorfi francia hírszolgálat jelentése szerint *Duisburgban* csütörtökön a munkanélküliek tüntető felvonulásakor *véres összeütközés volt és a német birodalmi rendőrség sortüzet adott a tömegre.* Ugy szól a jelentés, hogy körülbelül *kétezer munkanélküli vonult a város közepébe és lármásan követelt kenyert, amikor pedig a tömeg nem akart elszéledni, a német rendőrök beleltek.* Az egyik verzió szerint *négy halott és tizenhárom sebesült maradt az ucca porában.* Egy másik jelentés *csak egy halottról és két se-*

besültről számol be.

Berlinnek sem Duisburggal, sem Düsseldorffal nincs távirati vagy telefon összeköttetése s így nem lehetett a párisi jelentés hitelességét ellenőrizni.

Mont Párisból jelentik, a rajnai szeparatisták vezére, dr. Dorten Mangin, megindította a sajtópropagandát az *önálló rajnai köztársaság mellett.* Dorten első sikere az, hogy a *Cablogramme* pénzügyi szaklap *Dorten mellé állott.* Hivatalos részről szükségesnek tartják hangsúlyozni, hogy a *kormány nem vállal közösséget Dorten terveivel* s egyben megerősítik, hogy Dorten Man-

gin tábornok meghívására jött Párisba, akit *szeparatista rokonszenve miatt hívtak vissza* annakidején a rajnai megszálló csapatok éléről. *Pertinaux* az *Echo de Paris* mai számában azt írja, hogy Saint Aulaire londoni francia nagykövet azt a megbízást kapta, állapítsa meg Londonban vajjon Angha hajlandó-e hozzájárulni ahhoz, hogy Franciaország mindaddig megszállva tarthassa a Ruhr-vidéket, amíg Németország megfizette egész jóvátételi tartozását.

Hivatalosan megcáfolják, *Pertinauxnak* ezt a közleményét és rámutatnak arra, hogy Poincaré miniszterelnök ismételt kijelentette, hogy Franciaország a német fizetések arányban kiüríti a megszállva tartott német területeket.

A bánáti egyházmegye szervezése

A bánáti püspöki adminisztrátor nyilatkozata

Beeskerekről jelentik: *Rodics* Rafael bánáti apostoli püspöki adminisztrátor, akinek vasárnap lesz Beeskereken az ünnepélyes beiktatása, pénteken fogadta a *Bácsme gyei Napló* munkatársát és nyilatkozott előtte munkatervéről:

A püspöki adminisztrátor kijelentette, hogy az ünnepélyes beiktatás után, hétfőn összehívja az egész egyházmegye főespereseit és megalkotja a püspöki káptalan mintájára a konzisztóriumot. Ez a püspöki tanácsi testület fogja intézni az egyházmegye ügyeit. A felekezeti iskolákra vonatkozólag a püspöki adminisztrátor kijelentette, hogy első feladata lesz azok visszaállítása. Nem bizonyos, hogy ennek keresztülvitelére bevaria-e a Szentszék és az állam között folyó tárgyalások befejezését, vagy a konkordátum megkötése előtt választja meg a ter-
vét.

A püspöki adminisztrátor kijelentette azt is, hogy a vasárnapi ünnepélyes beiktatáson szerb, magyar és

Álom Béla

Írta: Krudy Gyula

1.

A falóra régen megállott, de szerencsére volt egy kakas a szomszédban, amely pontosan jelentette az idő állását. Ő volt a szegények órája. És Álom Béla a szegénysoron lakott, ahonnan a legtöbb imádság és káromkodás szokott utrakelni. De itt laktak a legszebb álmok is, mert az álmok abban a tekintetben hasonlítanak a fecskékhöz, hogy jobban kedvelik a földszintes házikókat, mint a nagy palotákat. Így rendelkezett az a régi vándorló, aki az álmok és madarak helyét a földön kijelölte.

Igy például abban a régi házban, ahol Álom Béla fiatal korában lakott, a nők mind hercegneknek álmodták magukat, amikor a kakas először megszólalt.

Hát még a férfiak milyen nagyszerűeket álmodtak! Mindenkinnek olyan felesége volt amilyent akart és töltött káposzta rotyogott a tűzhelyen. Senkinek nem fájt a keze, sem a lába.

Mikor a kakas először megszólalt: mindenki a helyén volt álomban. Bölcsőben hintáztak az öregemberek, ékszerüket fényesítették a rongyos lányok, a szivbajosok az esőcsatornák kuszák fel. . . Csak a várva-várt nők érkeztek meg legkésőbb a város különböző pontjairól, mert hiszen ők az éjszakákat színházakban, bálokban esteleken töltik, későn térnek meg otthonukba és csak hajnal felé jutnak hozzá, hogy Álom Bélát kegyesen meglátogassák.

2.

Abban a külvárosi házban, ahol Béla lakott, kellő adagolással szétosztogatta esténként az álmokat a lakók közt, mert itt egyszerű emberek laktak, akiknek Béla ismerte életét és bánatát. Könnyen rendelkezett tehát arról, hogy mely álmok menjenek az udvari szobákba, melyek az utcai részbe, amint az éjjeli örök szétküldi a városba bejöttédkor az őrmester. Az álmok

megcsörgették pénzeszacskóikat a hénap vége felé mielőtt utjukra mentek volna. Az ételekkel teli lakásokba mo-
hó pillantást vetett Béla és sohasem felejtett el egy kulacs bort is mellékelni annak az öreg hivatalnoknak a részére, aki mindig üres üvegeket lát a városban. De hatalmas nem terjedt ki a nőkre, akik messzire innen kocskon robognak, mintha végzetük elől menekednének akik mindenféle állózatokba burkolják testüket, hogy a betegség és halál eltévessze őket, akik akkor is nevetgélnek, amikor a szívük majd megszakad a fájdalomtól vagy az unalomtól. Béla szegény ifju volt és a gazdag, előkelő nők, akiket látásból ismert a városban: legfeljebb álmukban vették őt észre, de ez éppen elég volt Bélának.

Béla boldogtalanul forgolódott ágyában. Nem jött sem a miniszterné, sem a bankárné de még a színésznő sem, aki tirolifinunak öltözve akár az előadás után felülhetne már a keményre, hogy a füst szárnyán idáig repüljön! Leiketlenségük buta varázslatként bűvölte őket mozdulatlan lélekző csipkéké vagy éji szekrényen álló vizesparákká. Gondolatlanságuk sötétbe vitte őket, mint a függöny eltakarja az ablakot. Szívtelenségükben érzelm nélkül aludtak szerzte a városban, mint a délnövények. . . Ah, csak a szegény és jószívű nők szaladgálnak mezitláb és alsóruhában a harmatos mezőkön, az alvó utcákon, a háztetőkön, ha egy szegény fiatalember erősen rájuk gondol. Ah, csak a boldogtalan, fájdalmas könyves nők ugranak ki álmukban egy szál ingben az ajtókon, hogy megmentsek azt a fiatalembert aki a ház előtt éppen öngyilkosságot akar elkövetni. A szeplősek arcáról szállnak az álombeli szitába a szeplők, hogy behintsek a férjnek álmait. A kis arcfoltok lesznek briliáns-fényűek az álom alatt. A szép és megelégedett nők egykedvűen, mint akár nappali életükben hintáznak a lát-határ szélén.

3.

De egyszer csak eljöttek valameny-

nyien Álom Bélához a reménytelen nők, mintha kidobták volna a városban, hogy Béla többé nem gondolt már rájuk és álmban pénzt olvas vagy orvosságot szed, mert gazdag öregember volt Bélának. Fürdőházakban csavargott álomban, tolszékben gurult, bölcs emberek tanácsára hallgatott akik mindig csak azt magyarázták neki, hogy mire van szüksége a jó emésztéshez. Ezzel telt el az álma.

Mig egyszer gyászruhájában megjelent a miniszterné, akinek kocsjá után Béla nagy lábujja annyiszor bánt, a mikor még rongyos volt a cipője.

Váratlanul jött mint egy gyászjelentés.

— Mindig csak téged szerettelek! — susogta Béla párnájába.

— Ki szerette a kadétokat, az ifju titkárokat, a szép embereket? — kérdezte gunyolódva Béla. — Álmban mindig másfelé járt, soha sem tudtam ott-hon találni a lelkét.

Igy szólt az öreg Béla és a lába nagyujjával az ajtó felé mutatott.

Másnap a bankárné libbent be, mint a legfrissebb divatlap, amelyen még ragad a festék.

— Elérhetetlen! — rebegte Álom Béla. — Talán éppen jótékonyági körutat tesz a környéken? Minek köszönhetem a drágalátos szerencsét, hogy annyi esztendő mulva eszébe jutottam?

— Azt akarom elmondani, — dühnyögte a szép asszony — hogy álomban mindig a tied voltam. Valószínűleg tudod, hogy nagyon boldogtalan életet éltem? Sőtét, kis szegény utcákon jártam éjjelután és reménytelenül kerestelek, hogy sirva ébredjek.

Álom Béla orvosságot vett be álmban és egykedvűen beszélt:

— Ha akkor eljöttél volna, amikor hivatalak kimoshattad volna az ingemet, megfoltozhattad volna a harisnyámat, hideg borogatást rakhattál volna a homlokomra, mert szegény, beteg és szerencsétlen voltam. De akkor csak nevetni volt kedved, mint egy fababának. — Az ágyad lábánál szeretnék ülni

és mindig csak téged *kiszolgálni*, aki oly jó voltál hozzám, hogy igazán szerettel — felelt a szép asszony.

— A kályhájukban van a helyed, mert az éppen olyan fekete, mint a lelked. — felelt Álom Béla és elkergette a kirozó tüneményt.

Harmadnap négylovas fogaton és trombitaszóval, mint ahogy nappal is szokta: a szép színésznő robogott be az udvarba.

— Vége egy kis szabadságot kaptam a színháznál és időmet arra használom, hogy mély tiszteletemet kifejezzem nagyságod előtt. Én tudom, hogy a kárzaton a tapsot mindig uraságod kezdeményezte. Tudom, hogy a zenekorból felnyújtott virágok Béla urnak köszönhetők. A sajtóban a reklámok a zsinórpadlason a virágkosarak, a dicsőség, az ünnep a taps mind egy hü szív imája. Azt jöttem most megköszönni, mert eddig nem értem rá.

Álom Béla kihajolt az ablakon és a házmester után kiabált.

— Mit akar a házmestertől? — kérdezte a trombitahang.

— Kidobni kegyedet, hogy a lába se érje a földet. — felelte keserű unalommal Álom Béla. — Mikor ifju is voltam és csaknem megbolondultam a szenvedélytől és a rajongástól: soha se jutott eszébe egyetlen hölgynek sem, hogy álomban felkeressen. Hagytak elsorvadni, epekedni, megbolondulni. Kinevették égő vágyamat, megvetették dagogásaimat. lenézték kopott ruhámat.

— Most a koporsó-szegre kerül a sor. — sziszegte a megsértett Álomnak.

— Házmester! — ordította verejtékező homlokkal a gazdag öregember.

De a színésznő magától is továbblépett. És Álom Béla sóhajtozva a fal felé fordult, hogy tovább álmodjon a hosszú életet ajándékozó orvosságokról, sőtét üvegecskékről és bölcs orvosokról. Rettegve nézett az ajtóra, vajon nem lép be azon valaki, akit fiatal korában annyit hivatgatott? . . . Az öreg halál.

német nyelvű szentbeszédet fog mondani.

Az adminisztrátor éveken át volt lelkes Baján és tökéletesen beszéli a magyar nyelvet.

A budapesti rendőrség betiltotta az ébredők nagygyűlését

Budapestről jelentik: Az Ébredő Magyarok Egyesülete utcai falragaszokon e hó 15-én délután három órára a budapesti régi képviselőház nagytermébe általános nagygyűlésre hívta össze tagjait, egyben a rendőrségnek is bejelentették a gyűlést. Az Ébredő Magyarok Egyesülete a közszolgálati alkalmazottak gazdasági feltárása és segítése módjának megbeszélése címén kérte a rendőrség engedélyét a gyűléshez. A rendőrség bizonyos okokból **betiltotta a gyűlést**. A gyűlés betiltásával egyidejűen az utcán kiragasztott plakátok eltávolítását is elrendelték, mert az egyesület a falragaszok kiragasztására előzetes engedélyt nem kért. A rendőrség intézkedésére a plakátokat eltávolították és az eljárást a vezetőség ellen a rendőrségen megindították.

Fordulat acseh hazaárulási perben

Baeran képviselő állítólagos bűncselekményeit a fia követte el

Prágából jelentik: A Bohemia csütörtöki számában közlést tesz dr. Stein Ottó ügyvédnek, Schwabe joghallgató Baeran-perbeli védőjének az ítélet ellen a legfelsőbb semmitőszékhez benyújtott felülvizsgálati kérelmét. Ebben az ügyvéd kifejti, hogy nem Baeran képviselő, hanem ennek Harduin nevű fia követte el azokat a bűncselekményeket, amelyekkel az ismert hazaárulási perben Baeran képviselőt vádolták.

A brünni főügyészség a Baeran-féle hazaárulási perben újabban ismeretessé vált ténykörülmények alapján a semmitőszéknek azt az előterjesztést fogja tenni, hogy az előző eljárás megsemmisítésével új eljárást rendeljen el.

Sztaribecse harca székhelyéért

Küldöttség a belügyminiszternél

Beogradból jelentik: A sztari-
becsei járásból *Stancics* János képviselő és *Katyanszki* István főszóigabíró vezetése alatt küldöttség kereste fel a belügyminisztert. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy az új kerületi beosztás alkalmával a titeli, zsabylai, óbecsei és sentai járásokból alakítandó alkerület székhelye Sztaribecse legyen, a mely egyébként is kereskedelmi központja a vidéknek.

Vujcsics miniszter válaszában kijelentette, hogy amennyire tőle telik, igyekezni fog a követeléseket teljesíteni, amennyiben azok a vidék nemzeti és gazdasági követelményeinek megfelelnek.

A Bácsme gy ei Napl ó 100-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi az ingyenes biztosítást köti

HIREK

— **A királyné dalmáciai utja.** Beogradból jelentik: *Mariora* királynéhétfőn április 16-án édesanyjának, *Mária* román királynénak kíséretében Dubrovnikba utazik. A királyné édesanyjával *Vinkovci* állomáson fog találkozni és onnan együtt folytatják utjukat.

— **Mussolini Beogradba készül.** Beogradból jelentik: A *Balkán* híre szerint *Mussolini* miniszterelnök legközelebb Beogradba szándékozik jönni. A miniszterelnök utazásának az a célja, hogy az Olaszország és Jugoszlávia közötti politikai és gazdasági kapcsolatok megszilárdulásának útját egyengesse.

— **Beogradi diákok Suboticán.** Beogradból jelentik: A suboticiai elemi iskolai növendékek multévi látogatását a beogradi iskolák az idén viszonzni fogják. Már folynak is az előkészületek a május 3-iki kirándulásra. A beogradi gyerekek suboticiai társaik részére a városi színházban koncertet is fognak rendezni, amelynek ötletes programját a rendezőség már össze is állította. A kiránduló gyermekek száma közel ezerre rug, akiket külön vonat visz majd Suboticára.

— **Az új csehszlovák követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Csehszlovákiának az SHS. királyságban meghatalmazott új követe, *Seba*, Beogradba érkezett és azonnal átvette a követség vezetését. Az új követ vasárnap ünnepélyes audiencián fog *Sándor* királynál megjelenni, amely alkalommal átnyújtja akkreditáló levelét az uralkodónak.

— **Mussolini megkapta a francia becsületrend nagykeresztjét.** Milánóból jelentik: A milánói mintavásár ünnepélyes megnyitáson megalent *Dier* francia kereskedelmi miniszter is, aki itt találkozott *Mussolini* miniszterelnökkel. A találkozon *Dier* átnyújtotta *Mussolininek* a francia becsületrend nagykeresztjének jelvényét, *Mussolini* pedig átadta *Diernek* az olasz koronarend jelvényeit.

— **Kinevezés.** A néhány héttel ezelőtt állásából elbocsátott *Csupurdia* Sztanoje suboticiai rendőrfelügyelőt ismét visszahívták állásába. *Csupurdia* rendőrfelügyelő *Basevics* rendőrkapitány úgkörében kapott beosztást.

— **Szentté avatják Budkiewicz preláust.** Rómából jelentik: Pénteken volt *Budkiewicz* preláus emlékére a gyászmise a Szent Szaniszlóról elnevezett kistemplomban, a melyet a megjelent gyászoló közönség zsufolásig megtöltött. *Gasparri* bíboros, pápai államtitkár kijelentette, hogy *Budkiewicz* oly mártíromságot szenvedett, amely valószínűvé teszi szentté avatását.

— **Palotát vásárol a külügyminisztérium.** Beogradból jelentik: A kormány elhatározta, hogy a külügyminisztérium számára palotát vásárol. A kormány először az Anker biztosító társaságnak a *Kralja Milana* és *Balkanska*-utcák sarkán levő palotáját akarta megvenni, a döntés előtt azonban új ajánlatot kapott. A Tiszviselők Szövetkezete felajánlotta az új királyi palotával szemben most épülő palotáját. A vétel felett a külügy-, igazságügy- és pénzügyminiszterekből álló bizottság fog dönteni.

— **Félmillió angol építőmunkás sztrájkja.** Londonból táviratozzák lapunknak: Az építőipar munkaadó; és munkásai között megindult tárgyalás sikertelen volt s a szakszervezet kiadta az utasítást, hogy szombaton meg kell kezdeni a sztrájkot, amely félmillió munkást tesz kenyérte-lenné.

— **A luxori ásatások második sulyos betege.** Londonból jelentik: *Howard Carter*, aki évtizedeken át fáradhatatlan munkatársa volt *Carnarvon* lordnak a luxori ásatásoknál, mint egy kairói távirat jelenti, megbetegedett és állapotát aggasztónak tartják az orvosok. *Carnarvon* lord halála óta *Carter* az egyetemi ásatások tudományos vezetője s most a munka megakadt. *Lady Carnarvon*, aki férje koporsóját haza akarta szállítani Angliába, Luxorban marad, hogy *Carter*et ápolja.

— **A rigai főrabbit forradalmi törvénytörés elé állítják.** Párisból jelenti a Havas-ügynökség: Rigában az ottani főrabbit a szovjetellenes propaganda és a vallási szerek kiszolgáltatásának megtagadása miatt forradalmi törvénytörés elé állították.

— **Novisad város tüzoltóságát szervez.** Novisadról jelentik: Novisad város az eddigi önkéntes tüzoltóság helyett városi tüzoltóságot szervez. A város átveszi az önkéntes tüzoltóság felszerelését és azzal alakítja meg a városi tüzoltói szervezetet. A külföldön beszerzett tüzoltószerek, valamint az automobil tüzifecskendő már Novisadon vannak és a napokban bemutatják az automobil-fecskendőt a közönségnek.

— **Feloszlik a Ku-Klux-Klan.** A *Times* newyorki jelentése szerint a száz százalékos amerikaiak szektája, az úgynevezett Ku-Klux-Klan, a vezetők versengése miatt feloszlófélben van. A hatóságok elkobozták a szervezet vagyonát.

A megegyezés okmánya

Az egyik példányt *Pasics* irta alá
Amásikon *Radics* végezte ezt el helyette,
Aztán letették a két aktát az asztalra,
A másikat mindkettő felültette.

SKIZ.

— **A bicska-párba szereplői.** A Bácsme gy ei Napl ó tegnapi számában közölte azt a véres bicska-párba, amelynek egyik szereplőjét, *Kuluncsics* Iván ügyvédi irnokot sulyos sebbel a kórházba kellett szállítani, míg a másik szereplő elmenekült. A rendőrség megindította a nyomozást, de *Kuluncsics*ot csak pénteken délután tudták kihallgatni, mert addig eszméletlen állapotban volt. Kihallgatása alkalmával nem tudott támadója felől több felvilágosítást adni, mint amennyit a rendőrség már megállapított. A nyomozás eddig még nem járt semmi eredménnyel. *Kuluncsics* állapota javult, sérülése nem életveszélyes.

— **Benjámín pétervári metropolitát is meggyilkolták.** Londonból jelenti a Wolff-ügynökség: A *Daily Telegraph* tudósítója jelenti, hogy *Benjámín* pétervári metropolitát, akit pár év előtt halálra ítélték s akinek sorsáról idáig bizonytalanság uralkodott, mint most kiderült, a rendkívüli végrehajtóbizottság kivégeztette.

— **Véres verekedés.** Becskerekről jelentik: Szerb-Itteben korcsmában mulatott *Petkov* Milán földműves. Ugyanott tartózkodott *Tasin* Gyóka földműves is, aki vitát kezdett *Petkov* Milánnal. A szóvitából verekedés lett és *Tasin* egy furkósbottal úgy megütötte *Petkov*ot hogy az sulyosan megsérült. Eszméletlen állapotban szállították a kórházba. *Tasin*et letartóztatták.

— **Villamos összeütközés nyolc sebesüléssel.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este hét óra tájban a Köztemető-ut és a Salgótarjáni-ut sarkán két, egymást keresztező vágányon haladó villamoskocsi összeütközött. Az összeütközés következtében a kocsik közönsége közül nyolcan szenvedtek kisebb-nagyobb sérüléseket.

— **Az ellenforradalmárok megszállták Vladivosztokot.** Párisból jelenti a *Journal* jelenti Moszkvából, hogy szovjetellenes haderők megszállták Vladivosztokot. Az anti-bolsevista csapatok mostani főhadiszállása Mukden.

— **Becskereken tüdőgondozót létesítenek.** A tüdővész elleni Liga megvásárolta a *Miasszonyunkról* nevezett rendház tulajdonát képező villát a *Hojduk Veljkov*-utcán 300.000 dinárért. Itt tüdőgondozót létesítenek 25 ágygyal. A tüdőgondozót június hónapban fogják megnyitni.

— **Bukvics rendőrbiztos árvái.** Csütörtökön délután temették el a tragikus véget ért *Bukvics* János rendőrbiztos. Koporsóját kilenc gyermek, kilenc, apátanyát elvesztő árva kísérte ki a temetőbe. Az anya a suboticiai ügyészség fogházában várja azt a napot, amikor majd számot kell adnia szörnyű, halál-
okozó tettéért, az apa kint fekszik a temetőben és a kilenc kis gyermek minden támasz nélkül néz a rettenetes nyomor elé. *Karakasevics* Gábor rendőrfőkapitány, *Jovánovics* Vászsa rendőrkapitány és *Kukla* polgári rendőrbiztos segítségével akciót indított az árva *Bukvics* gyermekek megmentésére. A főkapitánynak bizonyára segítségére lesz *Subotica* társadalma is adományaival. Az adakozásban nemes példával járt elől a suboticiai kereskedelmi *Lloyd*-egyesület, ahol tegnap délután *Tikvicszki* István rendőrkapitány kezdeményezésére 1212 dinárt adtak össze a jelenlévő tagok. Az esetleges adományokat a rendőrfőkapitányi hivatalba kell küldeni.

— **A külföldre szóló levelek ellenőrzése.** Becskerekről jelentik: A devizarendelet értelmében dinárt és külföldi valutát csakis a pénzügyi főinspektorátus engedélye alapján lehet külföldre küldeni. A pénzügyi hatóságoknak tudomására jött, hogy egyesek olyan módon játszik ki a rendeletet, hogy ajánlott és közönséges levelekben küldenek dinárt és külföldi valutát. A hatóságok egyes próbákat tettek és pénteken több levelet fölbontottak. Az egyikben, amelyet Beogradban adtak fel és Temesvárra szólt, *Durakovics* inspektor ötvenezer lelt talált. A pénzt elkobozták és a feladó ellen megindították az eljárást. Több más levélben kisebb összegű dinárt és külföldi valutát találtak.

— **Berlin adóssága.** Berlinből jelentik, hogy a városi tanács pénteki ülésén *Kaemerer* dr. előterjesztette Berlin városa 1923-iki költségvetésének adatait. A kiadás mostani pénzügyértékben 547 milliárd, a folyó bevétel 517 milliárd, így a fedezetlen hiány kerek 30 milliárd márka.

— **Uj orvos.** *Wottitzky* Bélát Vel. Kikindáról a prágai tudományegyetemen április 16-án orvosá avatták.

— **Öngyilkosság.** Becskerekről jelentik: *Deutsch* Erzsébet 27 éves asszony Német-Elméren, a lakásán fölakasztotta magát. Amikor a tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A Sand redout-bálja.** A Sand szombati táncestélye nagy érdeklődést kelt a közönség körében. A táncestélyt megelőzően az egyesület műkedvelő gárdája kitűnő számokból összeállított kabaré-előadást is rendez, amelynek keretében *Stella* Adorjának és *Szöke* Szakáll-nak egy-egy tréfás jelenetét fogják bemutatni.

— **Az angol király nem látogatja meg a pápát.** Londonból jelentik, hogy az *Albert Hall*ban tegnap nagy gyűlést tartottak az ortodox protestánsok, hogy tiltakozzanak a királyi pár küszöbön álló vatikáni látogatása ellen. Határozatot hoztak, amelyben felszólítják a királyt, hogy mondjon le erről a látogatásáról. A határozatot küldöttség viszi a miniszterelnökhöz s arra fogja kérni, hogy a király magántitkára útján juttassa illetékes helyre.

TŐZSDE

•••

Novisadi terménytőzsde, április 13. Változatlan irányzat mellett, csekély volt a forgalom, 56 vagon áru kelt el, túlnyomólag tengeriből. Az árak következők: Bácskai buza 450—452,50 dinár. Tengeri, bácskai paritás, 3 százalék defektussal 260 dinár. Szerémségi 280 dinár, áprilisi szállításra, ab tiszai állomás, 4 százalék defekttel 252,50 dinár, bánáti ab Pancsevó 272,50 dinár. Liszt 0-ás 675 dinár, ötös 600 dinár, hatos 512,50 dinár, Zab 292,50 dinár.

Beograd, április 13. Zárlat: Páris 6.46, London 454—454,75, Milánó 484, Genf 1785—1781, Newyork 97,25, Berlin 0.46.60, Prága 2.94—2.93, Szaloniki 114—112, Bécs 0.1380—0.1378, Bukarest 46.80—46.50, Budapest 2.22.50, Holland 38, Valuták: Dollár 96.50, Francia frank 6.45, Lira 4.85, Lei 45.75.

Zagreb, április 13. Zárlat: Holland 38—37.57, Bécs 0.1385—0.1375, Berlin 0.46.65—0.46.50, Budapest 2.25—2.15, Milánó 4.865—4.845, London 4.57—4.55, Newyork 98—97, Páris 6.60—6.55, Prága 2.945—2.935, Genf 1792—1785, Varsó 0.245—0.235.

Zürich, április 13. Zárlat: Berlin 0.0265 (0.0260), Holland 215.25 (214.50, Newyork 548.50 (547.50), London 25.58 (25.55), Páris 36.82 (36.55), Milánó 25.82 (27.25), Prága 16.40 (16.40), Budapest 0.12.50 (0.12), Beograd 5.65 (5.57.50), Varsó 00.145 (00.140), Bécs 000.77.25), Bélyegzett 000.77.50.

Budapest, április 13. A devizaközpont jegyzései: Amsterdam 1755, Hollandi forint 1815, Bécs 46—48, London 20875—21475, Angol font 20900—21500, Milánó 22.350—23.350, Lira 22850—228.50, Newyork 44.80—46.30, Dollár 45—46.50, Páris 301—311, Francia frank 1.34—1.40.

Értéktőzsde. A csütörtöki hossz folytatódott a pénteki napon is. A forgalom állandóan nagyméretű valamennyi piaccon. A bécsi tőzsde szűkardsága is közrehatott az árfolyamok kialakulásánál. A vaspiaac értékei érték el a legnagyobb árfolyamnövekedést. A különféle vállalatok piacán is rendkívüli volt az élénkség.

Árfolyamok: Rima 25.000—25.500, Magyar Hitel 46.000, Salgó 146.000, Viktória Malom 38.500, Konkordia 14.100, Phöbus 9800, Goldberger 19.500, Pamut 55.000—56.000, Ófa 49.000, Viktória Butor 3500, Hazai Fa 16.500—10.000, Fegyver 315.000—320.000, Ganz-Danubius 2.350.000, Georgia 171.000, Rigler 25.000, Vegyipar 12.100, Athenaeum 36.000, Györi Vagon 26.500, Seilick 24.250, Hofherr 50.5000, Magyar-Olasz 2600, Izzó 84.000—85.000, Stummer 285.000—295.000, Mezőhegyesi Cukor 113.500 pénz, Atlantica 22.250, Alt. Köszén 364.000—367.000 korona.

KÖZGAZDASÁG

•••

Az osztrák postatakarékpénztárnál lévő értékpapírok behozatala. A jóváviteli bizottság hozzájárult a római konferencia azon határozatához, amely megengedi, hogy az S. H. S. állampolgárok az osztrák postatakaréknál lévő értékpapírjaikat az állam területére áthozhatják. Az áthozatal módjait a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelennek meg. Azok, akiknek Ausztriában a postatakarékpénztárnál letéteik vannak, ezt jelentsék be a weni postatakarékpénztári igazgatóságnál. Közelebbi felvilágosítással bármely postahivatal szolgál.

Összeírják a részvénytársaságokat. Beeskerekről jelentik: A kereskedelmi miniszter 302/923. szám alatt elrendelte, hogy a részvénytársaságokat írják össze. A rendelet szerint a részvénytársaság cégén kívül be kell jelenteni az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjait is.

Elkészült a közvetlen tarifa Németországba. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztériumban elkészültek a Németországgal való közvetlen személy- és áruforgalomra vonatkozó vasúti tarifák kidolgozásával. A tarifa április 15-ikén lép életbe.

Lovakat szállítanak Németországból jóvávitel fejében. Beogradból jelentik: A legközelebbi napokban Né-

metországból a jóváviteli számlára több lószállítmány fog érkezni. Az állatokat a jóváviteli bíróságok döntése alapján a kártérítésre jogosultak között fogják szétosztani.

Ötfilléres ércpénz Csehszlovákiában. Prágából jelentik: A scheinizti csehszlovák pénzverde rövid időn belül ötfilléres ércváltópénzek verését fogja megkezdeni.

A suboticei kereskedők Otthonát április 21-én nyitják meg. A Suboticei Kereskedők és Gyárosok Egyesülete új helyiségét, a teljesen átalakított volt Park kávéházat április 21-én, szombaton este fogják ünnepélyesen megnyitni. Ezzel az alkalommal az egyesület új helyiségében vacsorát rendeznek, melyre meghívják a pénzügy- és kereskedelmi minisztereket, valamint a suboticei társaságok elnökeit.

Suboticei kereskedők a zagrebi kiállításon. A Suboticei Kereskedők és Gyárosok Egyesülete kirándulást rendez a zagrebi kiállítás megtekintésére. Indulás április 24-én, kedden este a gyorsvonattal, érkezés vissza Subotícára 27-én, pénteken reggel fél 6 órakor. A kiránduláson résztvevők félárú utazási kedvezményben részesülnek.

Az államvasutak brikettvásárlása. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium ötszázezer dinár hitelt bocsátott az államvasutak rendelkezésére külföldi brikett vásárlására, miután a jugoszláviai bányákban kitermelt brikett nem elegendő az államvasutak szükségletének fedezésére.

A subotical zsidó Patronázs Egyesület az általa létesítendő »Gyermekotthon« javára a zsidó templomban folyó év április 29-én nagyszabású zene és ének templomi ünnepélyt rendez. 2737

I. M. Ovdia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbül, magyarul és németül.

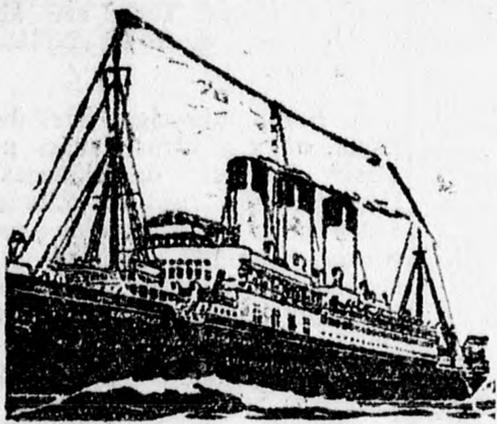
SPORT

•••

Vasárnapi program. Vasárnap két bajnoki és egy barátságos mérkőzés lesz Subotícán. A mérkőzések mindegyike a Sand pályán lesz megtartva. Délelőtt feltizenegyor a Concordia játszik a Slogával. A jó formában levő Sloga, ha csak félgózzal játszik is, biztosan megszerezzi a két pontot. Délután a Sand-Jugoszlávia küzdelmét megelőzően a Sport mérkőzik az Sz. M. T. C.-vel. A Sport csapata a favorit, amely 1—2 gólaránnyal veri valószínűleg ellenfelét, amely ha minden erejét és lelkesedését latbayeti esetleg eldöntetlenre számíthat.

A Bácska Somborban. Bácska csapata vasárnap Somborban bajnoki mérkőzést játszik az ottani Sporttal, amely ma egyike a legerősebb bácskai csapatoknak. A múlt évben eldöntetlenül végzett a két csapat. Küzdelmük most is elkeseredettnek és nivósnak ígérkezik és valószínűség mellett szól, hogy ismét eldöntetlen eredménnyel zárul a mérkőzés, amely iránt Somborban nagy érdeklődés mutatkozik.

Válogatott próbamérkőzés. Az alszövetség a pünkösdi romániai túrára menő válogatott csapat összeállításánál számbajöhető játékosokkal pénteken—délután próbamérkőzést rendezett a Sand pályán. Délután fél négykor kezdődött a játék, amelyre a következő két csapat állt föl: I. Virág—Kulundzsics, Beleslin—Seicsics, Held, Bence III.—Koyacs, Marcics, Horváth, Slezák. II. Takács—Vukov, Illgen—Budanovics, Ströbl, Weisz—Varga II., Lantos, Dulics, Haraszi. A mérkőzést az I. csapat nyerte 4:1 arányban. A győztes együttesből kivált Beleslin, Seicsics és Bence III. játéka. Virág kapuban jól megállotta a helyét. A csatársor nem volt egységes és túlságosan bizonytalanul kezelte a labdát a mezőnyben. A II. csapatban különösen Ströbl volt jó.



Hamburg-Délamérika Gőzhajózási Társaság

„CAP POLONIO“

a legnagyobb, leggyorsabb és legszebb hajó kitűnő berendezéssel I., II. és III. osztályú utasok részére.

Indul Hamburgból április 12-én

Április 5-én „VIGO“ 2506
 Április 20-án „TUCUMAN“
 Április 26-án „ANTONIO DELFINO“

Argentina, Brazília és Uruguayba.

Minden bővebb értesítéssel szolgál

JUGOSZLAVIAI FŐGYNÖKSÉG

ZAGREB, PETRINJSKA 73.

Fakereskedőknek! Asztalosoknak!
és Építőknek!

Ajánlok raktárból minden méretű asztalos (Fichte) árut fűrészelt és faragott épületes, fenyőt, gömbrudat, lécet, jóminőségű gazdasági deszkát azonnali szállításra mérsékelt napi áron

DOHÁNY ZOLTÁN, SUBOTICA

Beogradski put. Telefon 3-65.

Egy 20 éves praxissal bíró
 Szálloda-kávéház-éttermi üzletvezető
 vagy Variete Orfeum igazgató keres
 megfelelő állást.

Elsőrendű szakor, elvállal bármilyen konyha vezetését mind a két szakmában teljes jártassággal bír. Értekezésre személyesen megjelenik. Cím a kiadóban.

Arcbőr ápolására

a legjobb szer, szeplő és kiütés ellen
 állandóan tiszta, szép és fiatal arcbőrt
 biztosít

„JOLLY“ SZAPPAN

Nagyban és kicsinyben eladja
 Petar Petrovič i Belovič
 Beograd Knez Mihajlova 13.

Telefon 6—37. 2668

AKÁCRÖNK

cca 300 köbméter továbbá tűzifa, rőse, tuskó
 NOSAN a Vojnich József-féle tanyán vasárnap
 f. hó 15-én önkéntes árverésen kis tételekben is
 eladatik. Bővebbet Jerković Mátyásnál Subotica
 Telefon 52. 2706

Elköltözés miatt eladó

Pancsevön a nagypiacon egy jóforgalmu
 fűszer és csemegeüzlet
 lakás az üzlet mellett van. Wertheimer Ede Pančevo
 Stockhausgasse 1. 2636

Rajjai Cementgyár R. T.

vezérképvisellete:

Goldfahn Bertalan és Társa

Telefon 201. Sombor Telefon 201.

Ajánl elsőrendű

portlandcementet

vagontételekben minden állomásra gyárból szállítva kisebb tételekben sombori raktárból. 2431

Széna-villa, kaszanyél, kapa-, ásó-, lapát-,
 fejsze- és csákánynyelek jutányos árban

beszerezhetők

Danilo Gergurov i Sin

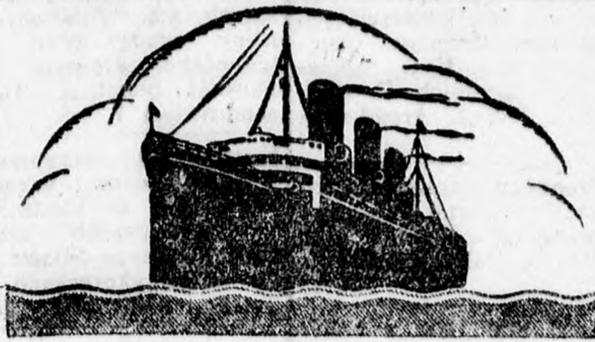
cégnél

Kérjen árajánlatot!

Sombor

Árverési hirdetés.

Nova-kaniža község Előjárósága f. hó 19-én délelőtt 10 órakor elárverez 2 drb bikát melynek súlya kb. 16 métermázsa. 2691

**HAMBURG-AMERIKAI VONAL**

Együttes szolgálat az
UNITED AMERICAN LINES INC
amerikai gőzhajózási vállalattal

Jugoszlavai vezérképviselet

I. G. DRAŠKOVIĆ, ZAGREB

Utások szállítása I—III. osztályu kabinokban a leggyorsabb és legmodernebb háromcsavaros gőzhajókkal. Közvetlen vonal **Hamburg-New-York**

HAMBURG—AMERIKAI VONAL

utások szállítása a leggyorsabb postagőzhajókkal

DÉLAMERIKÁBA

Felvilágosítással szolgál

I. G. DRAŠKOVIĆ, ZAGREB

KIVÁNDORLÁSI IRODA

Cesta „B“ 3 sz. (az államvasuti pályaudvar
zelében) vagy a következő képvisletek:

BEOGRAD: Drag K. Petrović, Balkanska ul. 25. — **LJUBLJANA:** Simon Kmetec Kolodvorska ul. 26. — **BITOLJ:** Gjorgje I. Dimitrijević & Co. Boulevard Kralja Aleksandra 187. — **GRUS:** (Dalmacia) Ivo Lovričević.

Az utasokat a társulat alkalmazottja kíséri.

Reszelővágó műhely.

Használt reszelők újragávása a legmodernebb német gépekkel

Gjuro Hehn i Drug

OSIJEK I. Beogradska u. 21 — Telefon 578

Elvállal újragávásra használt reszelőket és fűrészeket, melyeket a legrövidebb időn belül felelősség mellett kijavít, hogy azok

az új reszelőket teljesen pótolják.

Az üzem technikai vezetése 30 éves gyakorlattal rendelkező szakemberek kezében van ami a kifogástalan kiszolgálást garantálja.

Szigoruan szolid munka és szabott árak

Árjegyzék kívánatra bérmentve. 1869

FÜZŐK

legujabb szabásu halcsontos, — halcsont nélküli gumival és bebujósítók, melltartó gyomor-szorító

Haskötők

orvosok által legjobban elismert és ajánlott szabás szerint készítek. Vidékre szusz és csipő méret beküldése után

**VIRÁG LEONTIN**

Kralj Alexander ul. 11. Nemzetivel szemben

Keresünk azonnali belépésre

fűszer- és rövidáru szakmában jártas jó referenciákkal bíró

UTAZÓT

A szerb, valamint a német nyelv teljes tudása megkívánatik. Reich és Friedmann Novi Vrbas.

**REICH VILMOS
FAKERESKEDŐ
VELIKA KIKINDA**

TELEFON 79.

Ajánl azonnali szállításra
Prima román bükkhasáb tűzifát

Román és szlovén darabos meszet.

Erdélyi asztalos árut.

Gömbölyü fenyőrudat.

Kérjen árajánlatot!

**Weitzenfeld és Társa
Subotica**

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Senta-put
Táviratcim: KENDERIPAR.

Telefon 190.

Alapitva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrókat, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákot, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat. Zsineg, kötél és hevederek.

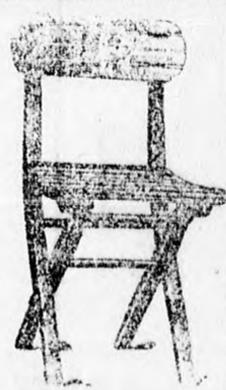
CEMENT

mész, tetőcserép, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.

Telefon 5—55. — Sürögnycim: „GRADIVO“

**Kerti
székek**

ebédlői székek, karosszékek, fotelok, kanapék faüléssel és behúzáshoz a legolcsóbb áron kaphatók

ZÁNIN ANDRÁS

székkészítő

Subotica, Bajski-put 13.

Eladnám vagy bérbeadnám

kedvező feltételek mellett Debeljača, a falu mellett fekvő, azonnali üzemképes

téglagyártelepemet

hat és fél hold földdel

teljesen berendezet: cserépszinnel, lakóházzal, teljes kozzávaló felszereléssel.

STEIN IGNÁC DEBELJAČA

PALMA

kautsuk-talp
és sarok



Előnyök!

Olcsóbb
és
sokkal
tartósabb
mint bőr!
Védelem
nedvesség
és hideg
ellen!

„Deszanka Crème“

a legideálisabb szépítőszert mely teljesen ártalmatlan, használata mellett a puder fölösleges. Kapható mindenütt — a hol nincsen a készítőnél

Popović Stanislav gyógyszerésznél
Velika Kikinda (azelőtt Mária földén)

GÉPEK

FA-, BÁDOG-, FÉM
megmunkálására, valamint
SZERSZÁMOK

továbbá transzmissziók, motorok, cséplőgépek és ekék — állandóan raktáron:
KARLO JETZBACHER D. D. ZAGREB,

Vlaška ul. 25. — Telefon 4-90.

Vezérképviselete következő cégeknek: Zimmermann-Werke Chemnitz, A. B. C.-Motoren-Ges. Wien-Guntramsdorr, Arthur Hauser & Co. Schweissenlagen.

ÜZLETMEGNYITÁS.

A Pančevoi Srpska Banka R. T.
faosztálya KOVINBAN megnyit

ahol mindenféle építéshez és asztalosoknak szükséges faanyag úgy kicsinyben mind nagyban előnyös árak mellett dus választékban kapható.

Fatelepünk közvetlenül a vasút állomásból kiágazó sínek mellett fekszik 1285

„PALLAS“

Kizárólagos jogu

Hirdetési, Reklám és Könyvterjesztő Vállalat
TELEFON 447.

Subotica, Paja Kujundžića 4.

Hirdetések és előfizetések felvétele az összes bel- és külföldi lapokra.

Régiségek vétele és eladása.

PHILATÉLIA.

**Kékkő 98-99%
KÉN**

Raffia I-a Majunga

vagonszámra és kis tételekben kapható
Jugoszlavija Prometno D. D.

Zagreb, Gajeva ul. 10.

Telephon 9—41. Távirat: „JUGOPROMET“

LEVELEZÉS

Urhölgyeim! Házaságon családott elvált, komoly, teljesen szolid, középkorú, jó megjelenésű orvos, kinek jól berendezett urilakása, milliót érő vagyona van, oly 30 év körüli, nemes lelkű, szolid, független, uri familiából származó, egyszerűségben csinos, némi vagyonnal rendelkező urhölgygel levelezni óhajt, később megismerkedni, ki a csendes uri otthont keresi. Tenes című arcképes leveleket »Titoktartás« jellegre a kiadóhivatalba kér. 2678

Férjhez menne egy idősebb keresztény, jómódu urleány, lehetőleg 40-50 éves birtokos egzisztenciájú uriemberhez. Leveleket »Szerep« jellegre a kiadóhivatalba továbbít. 2696

FOGLALKOZÁS

A Stanišići Múmalom keres május 1-ei belépésre alacsony és magasnyomású kondenzátoros gézgéphez egy munkoszerető gépészt. Fizetés megegyezés szerint. Utiköltség alkalmatlanság esetén térítve. Nős előnyben részesítve. lakás a telepen. Országosi Múmalom, Stanišić. 2651

Gazdatiszt. fiatal, kinek több évi gyakorlata van mezőgazdaságban, állást keres. Ajánlatok »Mezőgazdaság« jellegre kéretlenek a kiadóba. 2686

Export akadémiai hallgató szerb-horvát, magyar, német nyelvtudással állást keres azonnalra. Cim a kiadóhivatalban. 2641

Almolnári, vagy jobb segédi állást keresek mielőbbi belépésre. Cim Pajor György molnár, Cantavir. 2670

Egy tisztességes perfekt kocsis azonnal felvétetik Sijačić futelepén, Palički put. 2666

Szakácsnét keresek. Dr Heiszler Szanatórium. 2667

Fiu, szlávul is tudó tanoncul felvétetik Bódy szabónál, Masarikova-ut. 2. 2633

Szobaleány és konyhaleány urasági helyre felvétetik. Jelentkezés Központi Iroda, Jellašićeva-utca 4. 2613

Főmolnári állást keresek, 26 évi gyakorlattal rendelkezem, csak nagyobb malomban állandó állásra reflektálok. Cim a kiadóban. 2720

Megbízható izr. leányt vagy asszonyt keresek orthodox-kóser háztartás vezetésére két cseléd mellett. Ajánlatot »Jó bánásmód« jellegre a kiadóba kérek. 2627

VÉTEL-ELADÁS

Bácskai nagyköztség másfél vagonos hengermalma más vállalkozás miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2708

Vennék vagy társulnék 100.000 dinárral jó menetelű üzlethez vagy vállalkozáshoz. Cim a kiadóban. 2673

Staniol fehér és színes eladó. Steiner cukrászda Subotica. 2654

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Állatkéresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg melléklendő.

Eladó egy 10 HP Ióerős gőzgép nagybecskereki káznhasználati engedély. Gyáros Clayton Schuttlerworth gyári szám 17493. Tüzelőlete 21.15, feszély légkönyomásban: 4, káznaszemle 1916. IX. 7. Belső a próbálásra jó. Fekvőhengeres, előtűzelővel, tüszekrényvel és 34 tüszővel. Ára 30.000 dinár. Hitelszövetkezeti. Novi-Bečej. 2693

Két-három jobb íróasztalt keresünk. Cimeket kérünk a kiadóban leadni.

Eladó 4 HP huzatos cséplőgarnitúra, 8 HP magányos Lanz cséplő, 18-20 HP benzinnmotor és egy komplett mozi-berendezés. Rózsa Ferenc St.-Kaniža. 2565

Eladó 6 HP magánjáró, 17 éves cséplőgarnitúra és egy négy lyukas Hoiher-morzsoló. Ára 4900 dinár. Rózsa Ferenc, St.-Kaniža. 2724

SAPKÁK

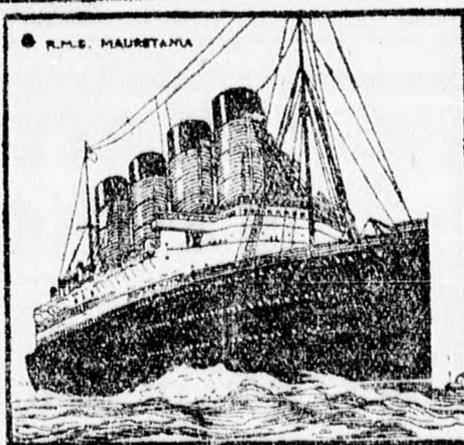
tűzőtők, vasutasok, postások és tiszták részére, valamint borsapkák kaphatók

Kramer Antal és Társa egyenruházati intézetében Subotica

Tűzőtőstűtőteknek és kereskedőknek engedély. Sapkák konfekcionálását olcsón vállaljuk. 2461

ÉPÍTŐ MÉS Z

Fával égetett kőmentes beremendi kőből égetett darabos mész, beőcni portland cement, száraz vellázott faszen, vagonátalban és kicsinyben. Faszen csomagolva is kapható **Révai Adolf, Subotica** Terežijina ulica 1. Telefon 551.



CUNARD LINE

A világ leggyorsabb hajói rendes személyteher és gyorshajóközlekedés

Hamburg- és Cherbourgól Amerikába és Canadába

4 kémény 5 és fél nap Harmadosztályú utasok részére külön fülkék állnak rendelkezésre. Utasokat tapasztalt hivatalnok kíséri a kikötőtől, ki minden tekintetben segítségükre van. Mindennemű bővebb felvilágosítást nyújt.

Cunard Line jugoszlaviai vezérképvisellete

Jugoslavenska Banka d. d. Zagreb B Cesta 33. Telefon 24-65. — Sürgőnycim: „CUNARD“ Zagreb

Eladó egy rövid fekete zongora. Bővebbet Antók könyvkerek. Staribečej. 2675

Eladó egy garnitúra 20 HP eredeti gyártású szivógáz magánjáró egy éves teljes felszereléssel, üzemen bármikor megtekinthető. Csak szemlivelesen tárgyalok. Rencsek Lajos Topola, Árpád-utca 1590. 2644

Tizennégy darab használt korecsmai asztal és egy sörapparat eladó. Lajčo Horvát, Pašićeva-utca 7. 2735

Eladó egy ház a beltér közelében, mely áll négy egyszoba konyha és két kétszobás lakásból, szabad kézből eladó. Leveleket Láng Béla rövidárú-nagykereskedésébe. 2634

Egy szép fél háló, keményfa-butor jutányosan eladó. Cim Narod-kávéház házmesterénél. 2736

Egy darab 12 HP erős szántó nyersolajmotor gyári magánjáró ekével, egy darab Első Magyar gézcséplővel, elevátorral, jutányos árban sürgősen eladó. Mornirov Mihály Alibunár 765. 2629

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Mezei Dávid és Mezei Dávidné névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban. 2694

Liliom - crème egyedüli biztos szerzeplő, máj-foltok, miltesserek ellen. Kapható Illés gyógytárban, főpostával szemben. 59

Elveszett Novák Ilonka névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóba. 2669

Foto-cikk: u. m. Agfa, Hauf, stb. lemezek, valamint Mimosa-papír, vegyszerek, stb. 20% engedély minden gyári árjegyzékből. Deutsch optikusnál Subotica, Alek. sandrova-ut 7. 2168

Kovács-szén, egyenrangú a pécsi szénnel, vagyon-tételekben és kicsinyben a legkedvezőbb árban kapható. Jovan Sijačić fa-és szénnagykereskedő. Telefon: 839. 2492

Nyolc kapa fekete homok a műtrágyagyárnál kladó. I. Sučićeva-utca 11 2692

Ládák különféle nagyságban kaphatók az orosz csemecg-üzletben, városháza épület. 2631

Elveszett egy kis csomag csipketartalommal. Megtaláló kéri a kiadóban. 2718

Elveszett Horvatzki Margit névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja be a kiadóba. 2722

Elvesztém három szoba, előszobás lakásomat kétszobás lakásra. Cimeket kérek a kiadóban leadni. 2727

Hegedül? Jegyezze fel cégünket! Bármilyen zeneművet gyorsan és pontosan megkap tőlünk. Moravetz zeneműkereskedés. Timisoara, Románia. Jegyzék ingyen. 1733

Fényképezési szaküzlet!

Mimosa N. P. G., Bayer, Satrap, Hauf, Agfa, Perutz, Verax, Leiner gyártmányok GYÁRI LERAKATA. Szakfényképezésnek eredeti GYÁRI ÁRON.

Kérjen árajánlatot!

KOZMETIKA,
FOTO-SPORT

Sombor S. H. S.

Sombor S. H. S.

NAGYBAN!

KICSINYBEN!

RADANOVIĆ i BUTKOVIĆ

ÜVEGKERESKEDÉS

Strossmajerova 56. OSIJEK I. Strossmajerova 56.

Allandóan raktáron: I-a porcelán, kőedény, üres és ablaküveg, evőkészletek a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, lámpák, tükrök, nagy választék képkrtetekben

ÉPÜLET ÜVEGEZÉS

Vállal mindennemű javítást és új épületek üvegezését a legelőnyösebb napi áron. Gyors és pontos kiszolgálás.

A FERRUM ÖNTÖDE RÉSZV. TÁRSASÁG
SUBOTICA

Felvesz

öntőket, minta asztalosokat, minta lakatosokat és segédmunkásokat

Jelentkezni lehet a gyár Majsai-uti telepen pénteken, szombaton és vasárnap

ERNYŐÁTHUZÁST

és mindenféle javítást vállal

GEWÜRZ ADOLF

Sombor, Apatinska ulica 11.

Nagy választék kész ernyőkben és mindenféle Klöpl csipkékben és himzéseken.

Eladó

1 drb 12 HP. Podvanez & Heisler gyártmányu

BENZIN LOCOMOBIL

teljes jókarban, üzemen Látható.

1 drb 6-7 PH. eredeti MAYER

FEKVŐ STABIL MOTOR

két lendkerékkel teljesen kijavítva majdnem új.

Bővebbet:

CSÓKÁS ANTAL, VELIKI BEČKEREK

gépjavító műhelye KNEZ MILETIKOVA ULICA 4.

A FERRUM WAGGONJAVÍTÓ
RÉSZVÉNY TÁRSASÁG SUBOTICA

Felvesz

kovácsokat, asztalosokat,

lakatosokat és mázolókat

Jelentkezni lehet a gyár Majsai-uti telepen pénteken, szombaton és vasárnap.